

U S N E S E N Í

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Jiřího Gottwalda a soudců JUDr. Miroslavy Honusové a JUDr. Moniky Javorové v právní věci navrhovatele **HNUTÍ SOCIÁLNĚ SLABÝCH**, jednajícího volebním zmocněncem L. Z., za účasti **1) Městského úřadu Vrbno pod Pradědem**, se sídlem ve Vrbně pod Pradědem, Nádražní 389 a **2) SDRUŽENÍ NEZÁVISLÝCH KANDIDÁTŮ – SPOKOJENÍ OBČANÉ**, jednajícího volební zmocněnkyní Ing. H. P., o návrhu na neplatnost voleb do Zastupitelstva obce Karlova Studánka konaných ve dnech 10. – 11.10.2014,

t a k t o :

I. Návrh na neplatnost voleb do Zastupitelstva obce Karlova Studánka konaných ve dnech 10. – 11.10.2014 se **z a m í t á**.

II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Návrhem doručeným krajskému soudu dne 20.10.2014 se navrhovatel domáhal přezkoumání zákonnosti voleb a hlasování do Zastupitelstva obce Karlova Studánka. Svůj návrh odůvodnil těmito tvrzeními:

- 1) Vyškrtnutí 26 osob ze seznamu voličů
 - a) Starostka obce dne 6.10.2014 na úřední desce vyvěsila sdělení ze dne 3.10.2014 č.j. 823/2014 o vyškrtnutí voličů ze seznamu voličů, které bylo dne

7.10.2014 zveřejněno také na internetových stránkách obecního úřadu. Vyškrtnuto bylo celkem 26 osob, a to P. B., R. B., K. B., J. B., M. C., M. D., P. F., J. H., V. H., A.K., J.K., J. L., Ž. L., R.M., P. O., P. O., M. P., Z. P., P. R., J. S., P. S., A. S., O. T., Ing. O. V., A. V., M. Z., všichni bytem K. S. X. Vyškrtnutí voličů bylo odůvodněno nálezem Ústavního soudu ze dne 4.5.2011 sp. zn. Pl.ÚS 6/11, podle něhož mj. zmanipulování voleb obstaráním hlasů formálních voličů lze předejít ve fázi sestavování seznamu voličů tím, že osoby hlášené k trvalému pobytu toliko formálně z něj budou vyškrtnuty. Podle navrhovatele Ústavní soud dospěl k tomuto nálezu za podstatně jiné situace, kdy před čtyřmi lety nabyl přesvědčení, že vyškrtnutí občané byli v Karlově Studánce přihlašováni účelově s cílem získat prospěch jedné ze soutěžících volebních stran. V současnosti však tuto účelnost již nelze shledat, neboť vyškrtnutí občané zůstali i po čtyřech letech po přihlášení k trvalému pobytu v obci nadále a svůj „účelový pobyt“ nezrušili. Nález Ústavního soudu sp. zn. Pl.ÚS 6/11 v případě voleb do Zastupitelstva obce Karlova Studánka, které proběhly ve dnech 10. – 11.10.2014, ztratil smysl. Obecní úřad na tyto občany pobírá podle zákona o rozpočtovém určení daní roční finanční příspěvek a vybírá také poplatky za svoz komunálního odpadu. Tyto osoby v místě trvalého bydliště přebírají korespondenci a také se účastnili voleb do Poslanecké sněmovny, do Senátu, voleb do krajských zastupitelstev a také voleb do Evropského parlamentu. V této souvislosti poukázal navrhovatel na usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 12.9.2014, který rozhodl, že „občané jiných států Evropské unie, kteří mají v České republice jen přechodný pobyt, mohou definitivně hlasovat v komunálních volbách“ s tím, že není nutné, aby byl občan jiného státu Evropské unie přihlášen k trvalému pobytu v České republice, když občané unie mají mj. právo volit a být voleni v obecních volbách v členském státě, v němž mají bydliště za stejných podmínek jako státní příslušníci tohoto státu.

b) Mezi vyškrtnutými voliči jsou i tři kandidáti HNUTÍ SOCIÁLNĚ SLABÝCH, a to A. S., M. Z. a P. S., které starostka obce účelově vyřadila z politické soutěže. Kandidátní listina HNUTÍ SOCIÁLNĚ SLABÝCH byla řádně zaregistrována registračním úřadem, tj. Městským úřadem ve Vrbně pod Pradědem dne 11.8.2014 a proti tomuto rozhodnutí se mohly ostatní volební strany domáhat do dvou dnů od jeho doručení ochrany u krajského soudu ve smyslu ust. § 59 odst. 2 zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, v platném znění (dále jen ZVZO). Starostka měla dostatek informací o účasti občanů, které později vyškrtnula z voličských seznamů, mohla proto jednat s dostatečným předstihem a její pozdější kroky byly účelové s cílem oslabit konkurenční stranu.

c) Minimálně tři z vyškrtnutých občanů mají sice trvalý pobyt na adrese K. S. X, tj. v hotelu D., avšak v současné době obývají jiné bytové jednotky, např. A. S., která uzavřela podnájemní smlouvu k bytu na adrese K. S. č.p. X. Vyškrtnutá občanka J. B. nejméně 2 roky prodává v prodejních stáncích před hotelem D.

Navrhovatel zmínil další dvě voličky, a to E. A. a R. C., které se „potýkají se stejnými problémy jako vyškrtnutí voliči“, ale k jejich vyškrtnutí nedošlo. Navrhovatel dále poukázal na činnost tzv. Benátské komise, poradního orgánu Rady Evropy, která se zaměřuje na vytváření právních záruk pro rozvoj demokracie a zmínil touto komisí přijatý Kodex dobré praxe ve volebních záležitostech z roku 2002, v němž bylo formulováno pět základních principů, kterými jsou všeobecné, rovné, svobodné, tajné a přímé volební právo. Podrobně zde byly stanoveny podmínky ve vztahu volebního práva a bydliště, z nichž plyne,

že požadavek bydliště není a priori neslučitelný s principem všeobecného volebního práva, není však přijatelné omezit právo být volen pouze na ty občany, kteří žijí v zemi regionu nebo volebním obvodu značně dlouhou dobu. Z usnesení Benátské komise čerpá také zmiňovaný nálezn Ústavního soudu sp. zn. Pl.ÚS 6/11, kdy cituje stanovisko Benátské komise, v němž je přesně definována doba pobytu do šesti měsíců, kdy by volební práva mohla být omezena, avšak není přijatelné omezit právo osobám, které žijí ve volebním regionu značně dlouhou dobu.

d) a e) Ve sdělení o vyškrtnutí osob ze seznamu voličů starostka uvedla poučení, že voliči si mohou v seznamu voličů ověřit, zda jsou v něm uvedeni či nikoliv a případné nápravy se mohou domáhat písemně, případně ústně do protokolu v úředních hodinách. Obecní úřad buďto do 48 hodin vyhoví, nebo sdělí ve stejné lhůtě důvody, pro které tak učinit nelze. Tento postup je pak podřízen soudnímu přezkumu. Vzhledem k tomu, že starostka vyvěsila toto sdělení na úřední desku teprve dne 6.10.2014, zkrátila tak vyškrtnuté osoby na jejich právech, neboť následující úřední den, tj. 8.10.2014 byl posledním úředním dnem před volbami do obecního zastupitelstva. Obecní úřad byl tohoto dne uzamčený a bez telefonického spojení a občané se museli domáhat jeho zprovoznění u nadřízených orgánů. Vyškrtnutí občané podali hromadný protest, který byl předán pracovníci obecního úřadu. V tomto postupu spatřuje navrhovatel pokus o účelovou předvolební manipulaci těsně před volbami. S ohledem na citovaný obsah poučení si starostka musela být již při vyhotovení sdělení dne 3.10.2014 jista, že není v možnostech vyškrtnutých občanů dovolat se včas a řádně svého práva.

- 2) Další porušení ZVZO spatřuje navrhovatel v nedoručení hlasovacích lístků některým občanům řádně a včas před konáním voleb, čímž došlo k porušení § 25 odst. 5 zákona. Vyškrtnutým 26 občanům nebyly vůbec doručeny hlasovací lístky ani v termínu stanoveném v zákoně ani po něm.
- 3) Okrsková volební komise se dopustila úmyslného pochybení při sčítání platných hlasů a do zápisu o výsledku voleb do zastupitelstva obce neuvedla počet neplatných hlasů, případně hlasovacích lístků. Tím mohla poškodit navrhovatele.
- 4) Nejméně v jednom případě nebyla volební komisí zajištěna regulérnost voleb, neboť volební akt byl umožněn osobě, která v době volby nebyla při vědomí, vlastnoručně nevyplnila hlasovací lístek a nevhodila jej do přenosné hlasovací urny. Toto za ni učinila jiná osoba. Člen komise M. Š. o tom nechal vyhotovit zápis a informoval sdělovací prostředky.

Volební strana SDRUŽENÍ NEZÁVISLÝCH KANDIDÁTŮ – SPOKOJENÍ OBČANÉ ve svém vyjádření vyslovila nesouhlas s námitkami navrhovatele a ohledně vyškrtnutých občanů ze seznamu voličů se ztotožnila s názorem obecního úřadu. Navrhla zamítnutí návrhu.

Krajský soud ze sdělení Obecního úřadu Karlova Studánka ze dne 3.10.2014 č.j. 823/2014 o vyškrtnutí osob ze seznamu voličů zjistil, že obecní úřad byl v tomto svém kroku veden právním názorem Ústavního soudu vysloveným v nálezu sp. zn. Pl.ÚS 6/11 a posuzoval otázku jejich setrvání ve stálém seznamu voličů z hlediska materiálního naplnění jejich trvalého pobytu v obci, přičemž v rovině faktických zjištění dospěl k závěru, že pobyt těchto osob v obci, ač formálně trvalého charakteru, nevykazuje znaky občanského vztahu

k obci. Obecní úřad zdůraznil názor Ústavního soudu, že zmanipulování voleb lze předejít ve fázi sestavování seznamu voličů tím, že osoby hlášené k trvalému pobytu toliko formálně, z něj budou vyškrtnuty. Dle zjištění obecního úřadu vyškrtnuté osoby nejsou občany obce v materiálním slova smyslu, a proto jim nesvědčí právo volit v obci do jejího zastupitelstva. Vycházel přitom z obecného poznání života v malé obci, z faktického zjištění, že uvedené osoby, v obci nebydlí a pokud v objektu Karlova Studánka 12 dočasně přebývají, má jejich pobyt přechodnou povahu bez vytvoření nebo založení občanského nebo obdobného vztahu k obci.

Na výzvu soudu Obecní úřad Karlova Studánka sdělil, že všechny vyškrtnuté osoby byly v roce 2010 přihlášeny k trvalému pobytu a není registrován evidenční pohyb ke dni podání zprávy s výjimkou paní A. K., která se odhlásila 9.3.2011 a opětovně se přihlásila dne 14.9.2011. Obecní úřad trvá na svém závěru, že tyto osoby nejsou občany obce (v materiálním smyslu). Uvedl, že listiny, které v rámci úřední činnosti (např. daňové řízení) zasílá jmenovaným, se vrací nedoručené zpět. Obecní úřad má také poznatky od jiných orgánů veřejné správy, že u řady jmenovaných osob existují kontaktní adresy, jakožto skutečné adresy, na kterých se tyto osoby zdržují a fakticky bydlí. Tyto kontaktní adresy se neshodují s jejich trvalým pobytem.

Na výzvu soudu Obecní úřad Karlova Studánka předložil listiny, z nichž vyplývají údaje o kontaktních adresách osob vyškrtnutých z volebního seznamu. Převážně se jedná o poznatky úřadů práce a zdravotních pojišťoven. Z předložených listin krajský soud zjistil u naprosté většiny vyškrtnutých osob (17 osob) kontaktní adresy odlišné od adresy jejich trvalého bydliště v Karlově Studánce v jiných obcích nebo městech Moravskoslezského kraje, ve dvou případech (M. C., Ing. O. V. jsou uvedeny i odlišné adresy trvalého bydliště, a to v době, kdy jmenovaní již byli přihlášeni k trvalému pobytu v Karlově Studánce. Současně obecní úřad předložil u jednotlivých vyškrtnutých osob důkaz o nepřevzetí doručovaných písemností (konkrétně písemností vztahujících se k vyškrtnutí ze seznamu voličů), a to fotokopii vrácených nedoručených zásilek opatřených poštovními razítky a údaji pošty o průběhu doručování. Písemnosti „sdělení o vyškrtnutí“ byly vráceny zpět nedoručené v počtu 22. V případě „sdělení k protestu“ bylo prozatím vráceno 12 poštovních obálek s písemností, když ve zbytku ještě neskončila úložní doba.

Na výzvu soudu předložila Česká pošta, s.p. přehled korespondence doručované vyškrtnutým osobám na adresu jejich trvalého bydliště K. S. X za období posledních čtyř let. Česká pošta, s.p. předložila soudu tři zprávy obsahující informace o listovních zásilkách doručovaných těmto osobám v období od 1.9.2011 do 31.12.2012, od 1.1. do 28.9.2013 a od 28.9.2013 do 29.10.2014. Z těchto zpráv soud zjistil, že u každé z dotčených osob byly mnohé listovní zásilky opakovaně vráceny zpět jako nedoručené. U některých osob byl počet nedoručených vrácených zásilek extrémní, např. K. B. – 27x, J. B. 29x, P. O. 32x, P. R. 39x atp. Velmi četná byla také forma doručení vložením zásilky do domovní schránky. Doručení prostřednictvím doručovatele bylo naopak méně častým způsobem doručování, u mnoha

z jmenovaných se nevyskytovalo vůbec. K vyzvednutí oznámených zásilek na poště došlo zcela sporadicky (u 4 osob, a to jen v minimálním počtu vůči celkovému rozsahu jejich korespondence). Ve dvou případech byly listovní zásilky opakovaně dosílány na doručovací adresu (R.M., Z. P.).

Krajský soud se v první řadě zabýval návrhovým bodem, v němž navrhovatel namítl nezákonnost vyškrtnutí 26 osob ze seznamu voličů obce Karlova Studánka.

Podle ust. § 4 odst. 1 ZVZO právo volit do zastupitelstva obce má občan obce za předpokladu, že jde o státního občana České republiky, který alespoň v den voleb dosáhl věku nejméně 18 let a je v den voleb v této obci přihlášen k trvalému pobytu. Ve smyslu ust. § 28 odst. 1 ZVZO vede stálý seznam voličů obecní úřad pro voliče, kteří jsou v této obci přihlášení k trvalému pobytu. Občan, který po sestavení stálého seznamu voličů pozbude práva volit, bude z tohoto seznamu vyškrtnut (§ 28 odst. 2 ZVZO).

Realizace volebního práva je ve smyslu citovaného ust. § 4 odst. 1 ZVZO neodmyslitelně spjata s místem trvalého bydliště občana. Ve věcech volebních však nelze pojem trvalého bydliště občana chápat pouze v rovině evidenčního charakteru. K výkladu pojmu trvalé bydliště pro oblast právních vztahů ve věcech volebních se zásadním způsobem vyjádřil Ústavní soud v nálezu ze dne 4.5.2011 sp. zn. Pl.ÚS 6/11, když dospěl k závěru, že ve věcech volebních je pojem trvalého bydliště nutno vykládat materiálně, což dovodil mimo jiné z ústavního vymezení územních samosprávných celků jako územních společenství občanů, která mají právo na samosprávu (čl. 100 odst. 1 Ústavy). V uvedeném nálezu ústavní soud vyslovil, že *„Smyslem formální existence obce je, aby si její obyvatelé mohli sami spravovat své vlastní záležitosti. Činí tak prostřednictvím orgánů obce. Proto také oprávnění tyto orgány vytvářet je podmíněno faktickým poutem obyvatele – voliče k obci. O existenci tohoto pouta nesvědčí sama subjektivní vůle osoby v podobě zápisu mezi občany obce, ale musí být odpovídajícím způsobem objektivně vyjádřena.“*

K bodu 1) a) návrhu krajský soud v první řadě uvádí, že se neztotožňuje s názorem navrhovatele, že nálezy Ústavního soudu sp. zn. Pl.ÚS 6/11 v současné době již ztratil smysl, když Ústavní soud k němu dospěl na základě skutečností aktuálních v roce 2010, které však byly překonány tím, že dotčení občané zůstali i po čtyřech letech přihlášení stále k trvalému pobytu v téže obci. Krajský soud má za to, že navrhovatel citovaný nálezy zcela neodůvodněně zužuje pouze na problematiku délky trvalého pobytu. To je však jen jeden z atributů, které Ústavní soud v roce 2011 posuzoval a navrhovatel jej vytrhuje z kontextu ostatních úvah, které Ústavní soud v této věci předestřel. Délka trvalého pobytu totiž není zdaleka rozhodujícím kritériem, když zcela primárně celým odůvodněním tohoto nálezu prostupuje ve vztahu k realizaci volebního práva nutnost fakticity vztahu občana – voliče a obce, v níž je přihlášen k trvalému pobytu. Na této základní myšlence je nálezy Ústavního soudu vystavěn a samotná délka trvalého pobytu v jeho evidenčním smyslu na tom nic

nemění. Trvalý pobyt má vždy dvě stránky, a to stránku evidenční a stránku faktickou. Stejně jako může být občan po několika týdnech nebo měsících trvalého pobytu úzce spjat s obcí každodenním životem a svou faktickou existencí, nemusí taková situace nutně nastat ani po čtyřech či více letech, kdy může mít trvalý pobyt občana stále toliko evidenční povahu. Judikaturou Ústavního soudu je zdůrazňováno, že trvalý pobyt má vůči právním vztahům týkajícím se voleb do obecních zastupitelstev svou zcela specifickou roli odvozenou z ústavního vymezení obce jako samosprávného celku (čl. 100 odst. 1 Ústavy), jehož občané mají právo spravovat si své vlastní záležitosti prostřednictvím orgánů obce, které si zvolí. Toto právo pak svědčí pouze těm obyvatelům obce, kteří k ní mají faktický vztah. Skutečnost, že vyškrtnutí občané zůstali i po čtyřech letech evidování v obci Karlova Studánka svým trvalým pobytem, proto sama o sobě není z pohledu jejich práva volit zastupitelstvo obce a být voleni relevantní.

Označuje-li navrhovatel vyškrtnutí osob ze seznamu voličů za volební vadu, která vedla k neplatnosti voleb, bylo na něm, aby důvody, které obecní úřad k vyškrtnutí vedly, svým tvrzením vyvrátil a toto tvrzení také prokázal. Navrhovatel argumentoval tím, že obecní úřad na vyškrtnuté osoby pobírá od státu roční finanční příspěvek jako na občany obce a také od nich vybírá poplatky za svoz komunálního odpadu. Tato argumentace však nevypovídá nic o faktickém vztahu uvedených osob k obci Karlova Studánka. Namítané skutečnosti jsou ryze formálního charakteru, vyplývají z platné právní úpravy (zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům, zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích) a jsou svou podstatou založeny právě na evidenčním charakteru trvalého pobytu bez možnosti ovlivnění obcí.

Snaží-li se (snad) navrhovatel polemizovat s nálezem Ústavního soudu ze dne 4.5.2011 sp. zn. Pl. ÚS 6/11, je třeba odkázat na čl. 89 odst. 2 Ústavy České republiky (č. 1/1993 Sb.), který stanoví, že vykonatelná rozhodnutí Ústavního soudu jsou závazná pro všechny orgány i osoby, tzn. jak pro podepsaný soud, tak pro navrhovatele.

Za relevantní nepovažuje krajský soud ani tvrzení, že se vyškrtnuté osoby v uplynulých čtyřech letech účastnily voleb do Poslanecké sněmovny, do Senátu, voleb do krajských zastupitelstev a voleb do Evropského parlamentu. Ve vztahu k těmto vyjmenovaným volbám slouží stálé volební seznamy v obcích vedené obecními úřady jako administrativní technikálie vedoucí co nejjednoduššímu průběhu voleb do těchto vyšších zastupitelských celků. Vyškrtnutým osobám navíc není upíráno, že jsou občany České republiky, občany Evropské unie a občany konkrétního kraje. Jak již bylo výše uvedeno, volby do místních zastupitelstev však mají zcela specifický charakter postavený na samosprávné podstatě obce jako základního územního článku státu, v němž se ve zcela elementárním významu projevuje vztah občana a konkrétní obce, který nemá a z povahy věci nemůže mít obdobu ve vztahu k vyšším zastupitelským strukturám.

Krajský soud rovněž odmítá argumentaci usnesením Krajského soudu v Brně ze dne 12.9.2014, jímž bylo vysloveno, že občané jiných států Evropské unie, kteří mají v České republice přechodný pobyt, mohou hlasovat v komunálních volbách, aniž by bylo nutné, aby byli přihlášení v České republice k trvalému pobytu, tedy, že mají právo volit a být voleni v obecních volbách za stejných podmínek jako státní příslušníci tohoto státu. Odkaz na tento judikát je zcela nepřipadný, právě proto, že je v něm kladen důraz na nutnost existence stejných podmínek, jako mají státní příslušníci státu, v němž se volby konají. V intencích nálezu Ústavního soudu sp. zn. Pl.ÚS 6/11 pak tyto stejné podmínky zahrnují také trvalý pobyt ve smyslu již shora opakovaně rozvedeném, tj. trvalý pobyt v jeho faktické a nikoliv evidenční podobě.

Dle návrhového tvrzení je výrazem faktického obsahu pobytu vyškrtnutých osob v obci to, že zde přebírají svou korespondenci. Za účelem ověření tohoto tvrzení vyzval krajský soud Českou poštu, s.p. k poskytnutí informace, zda a kdy byla vyškrtnutým osobám za období posledních čtyř let doručována korespondence na adresu jejich trvalého pobytu K. S. X a jakým způsobem jim byly zásilky doručovány. Krajský soud v tomto ohledu vycházel také z listin předložených obecním úřadem obsahujících informace orgánů státní správy o adresách trvalého pobytu a kontaktních adresách uvedených samotnými vyškrtnutými osobami těmto subjektům. Těmito listinnými důkazy má krajský soud za prokázané, že naprostá většina vyškrtnutých osob má po celou dobu existence trvalého pobytu v Karlově Studánce nebo alespoň v určitém úseku této doby uvedenu u jiných orgánů veřejné správy kontaktní adresu, která se neshoduje s místem evidovaného trvalého pobytu. Přitom je nepochybné, že tyto osoby uvedly kontaktní adresy samy v zájmu usnadnění úředního styku s institucemi, ve vztahu k nimž to považují za nezbytné, zejména s příslušnými pracovišti úřadu práce a zdravotními pojišťovnami. Rovněž bylo prokázano, že v případě všech uvedených osob byly listovní zásilky doručovány velmi problematicky, kdy dominuje vysoký počet zásilek, které byly jako nedoručené vráceny zpět, případně byly vloženy do poštovní schránky. Jen zcela sporadicky bylo doručováno prostřednictvím doručovatele či vyzvednutím na poště a ve dvou případech byly také zásilky dosílány na jiné adresy. Přehled způsobu doručování listovních zásilek nasvědčuje tomu, že uvedené osoby se v místě trvalého bydliště buď nezdržovaly vůbec, nebo sporadicky, což ve vzájemném vztahu s prokázanými kontaktními adresami nenasvědčuje faktickému charakteru trvalého pobytu těchto osob v obci Karlova Studánka.

V návrhovém bodě 1) b) navrhovatel namítl, že v důsledku vyškrtnutí z volebního seznamu byli z politické soutěže vyřazeni také tři kandidáti navrhovatele. Dále navrhovatel zmínil absenci vyčerpání opravného prostředku konkurenční volební stranou vůči zaregistrování volební strany navrhovatele registračním úřadem. Právo být volen se ve smyslu ust. § 5 odst. 1 ZVZO rovněž váže k trvalému pobytu občana. Dle právní úpravy obsažené v ust. § 4 a § 5 ZVZO se právo volit a právo být volen vzájemně podmiňují. Vyškrtnutí ze seznamu voličů proto má za následek nejen to, že vyškrtnutá osoba nemůže realizovat právo volit, ale také nemůže být volena. Z logiky věci vyplývá, že i ve vztahu k právu být volen je rozhodující existence faktického vztahu k obci. Zde krajský soud plně odkazuje na argumentaci uvedenou k návrhovému bodu 1) a). Proces registrace

kandidátních listin (§ 23 a násl. ZVZO) v sobě zahrnuje právo volební strany brojit proti registraci jiné volební strany kandidující do voleb v téže obci, jedná se však o právo a nikoliv o povinnost. Pokud konkurenční strana neshledá důvod k postupu, jímž by napadla zákonnost registrace, nemůže to mít žádný vliv na následný průběh voleb. Tvrzená účelovost postupu starostky a současně lídryně konkurenční strany je pouze neodůvodněnou domněnkou navrhovatele.

V bodě 1) c) návrhu navrhovatel uvádí konkrétní tvrzení ke dvěma osobám vyškrtnutým ze seznamu voličů, a to k A. S. a J. B. U první je namítáno, že uzavřela podnájemní smlouvu k bytu na jiné adrese v obci, než je K. S. X. V případě druhé je uvedeno, že nejméně po dobu dvou let prodává v prodejních stáncích před hotelem D.. Tato velmi kusá tvrzení krajský soud vnímá jako jediné případy faktického jmenovitého tvrzení, které by však pro prokázání možné fakticity pobytu bylo samo o sobě nedostatečné a muselo by být doplněno dalšími důkazy. Obdobně je tomu v případě dalších dvou osob E. A. a R. C., ve vztahu k nimž navrhovatel tvrdí, že ač také nemají trvalé bydliště v obci, nebyly z volebního seznamu vyškrtnuty, neboť byly voličkami konkurenční volební strany. Za konkrétní považuje krajský soud také tvrzení uvedené v závěru návrhu (bod 4), kdy je zmiňována volební účast osoby, která ze zdravotních důvodů nebyla způsobilá realizovat své volební právo. V neúčasti prvních dvou jmenovaných a v účasti zbylých jmenovaných spatřuje navrhovatel volební vadu.

Je třeba zdůraznit, že ne každá volební vada znamená zneplatnění voleb, ale pouze taková, která bude mít vliv na volební výsledek. Mezi volební vadou a jejím vlivem na rozložení mandátů v zastupitelstvu navíc musí existovat (a být řádně prokázána) objektivní příčinná souvislost (srov. nálezn Ústavního soudu ze dne 29.1.2007 sp. zn. ÚS 787/06). Krajský soud proto provedl výpočet, jehož účelem bylo zjistit, jaký vliv by měla tvrzená volební vada na rozložení mandátů v Zastupitelstvu obce Karlova Studánka. Do svého výpočtu krajský soud zahrnul také osobu M. P., tj. jednoho z voličů vyškrtnutých ze seznamu voličů, který se však proti tomuto postupu bránil samostatně žalobou na ochranu ve věcech voličských seznamů vedenou u zdejšího soudu pod sp. zn. 22A 111/2014 a v řízení před soudem předloženými důkazy prokázal svůj materiální vztah k obci, takže krajský soud svým usnesením ze dne 6.11.2014 č.j. 22A 111/2014-52 uložil Obecnímu úřadu Karlova Studánka povinnost zapsat M. P. bezodkladně do seznamu voličů. Krajský soud ve svém výpočtu vycházel z oficiálních výsledků voleb do Zastupitelstva obce Karlova Studánka. Ačkoliv systém hlasování ve volbách do zastupitelstev obcí nenutí voliče odevzdat všechny své hlasy, případně odevzdat je jen kandidátům jedné strany, krajský soud s ohledem na skutečnost, že v obci Karlova Studánka kandidovaly pouze dvě volební strany a s ohledem na obsah návrhových tvrzení, připočetl k oficiálním výsledkům hlasy dvou vyškrtnutých voliček a M. P., a to ve prospěch strany navrhovatele a současně odečetl hlasy volební straně zbylých tří osob STRANA NEZÁVISLÝCH KANDIDÁTŮ – SPOKOJENÍ OBČANÉ. Tato teoretická změna ve volební účasti se však nijak neprojevila ve volebních výsledcích. Aby tvrzená volební vada mohla volby zneplatnit, musel by navrhovatel prokázat, že dalších 21 voličů bylo vyškrtnuto neoprávněně, k čemuž nedošlo. Za těchto okolností krajský soud ohledně shora označených osob nepřistoupil k dalšímu dokazování, ať už jejich faktického

vztahu k obci či způsobilosti realizovat volební právo, neboť by to vzhledem k absenci vlivu tvrzené volební vady na volební výsledky bylo nadbytečné.

Na tomto místě považuje soud za vhodné citovat vyjádření navrhovatele uvedené na str. 5 odst. 3 návrhu, který k osobám E.A. a R. C. uvedl, že: „... *se potýkají se stejnými problémy jako vyškrtnutí voliči. Tedy nemohou být považovány za občany, kteří v Karlově Studánce materiálně a fakticky, neboť v obci nebydlí, nepracují a nijak se společensky neprojeví. S obcí je spojuje pouze trvalý pobyt a pravděpodobně sympatie ke starostce Chudové, která je považuje za své voliče. Proto snad také byly obě jmenované připuštěny k volbám, ač vykazují naprosto shodné znaky, které jsou u šestadvaceti vyškrtnutých voličů považovány za překážku vykonání volebního aktu.*“ V citovaném textu návrhu se podle názoru krajského soudu navrhovatel fakticky ztotožňuje s důvody, pro které obecní úřad osoby z volebního seznamu vyškrtl, když sám konstatuje, že v obci nebydlí, ani nepracují a nijak se společensky neprojeví. Citovaný text návrhu pak předem popírá jakékoliv tvrzení o opaku, které nutně musí vyznít účelově.

V části 1) c) návrhu navrhovatel také zmínil Kodex dobré praxe ve volebních záležitostech vypracovaný tzv. Benátskou komisí, poradním orgánem Rady Evropy, která v podmínkách volebního práva zmiňuje ve vztahu k bydlišti, že nelze právo být volen omezovat pouze na dlouhodobý pobyt. Z tohoto dokumentu mj. vychází také Ústavní soud v již zmiňovaném nálezu sp. zn. Pl.ÚS 6/11, a proto v souladu se základními myšlenkami tohoto nálezu, které byly již výše rozvedeny, je nutno podle názoru krajského soudu vnímat také podmínky označeného dokumentu Benátské komise. Primárně půjde o opakovaně zdůrazňovanou nezbytnost faktického vnímání pojmu trvalého pobytu (analogicky bydliště – dle terminologie Benátské komise), jak již bylo nastíněno výše.

V bodech 1) d) a 1) e) navrhovatel uvádí skutečnosti, které se vztahují k doručování sdělení o vyškrtnutí ze seznamu voličů a možnostech vyškrtnutých osob domáhat se nápravy u obecního úřadu. Podle ust. § 28 odst. 4 ZVZO obecní úřad uzavře volební seznam dva dny přede dnem voleb v 16:00 hodin. Pokud tedy byly učiněny, resp. oznámeny změny v tomto seznamu ve dnech 6. a 7.10.2014, byla zákonná lhůta dodržena, když termín voleb byl ve dnech 10. – 11.10.2014. Z návrhového tvrzení je rovněž zřejmé, že vyškrtnuté osoby podaly hromadný protest proti vyškrtnutí. Skutečnosti v této souvislosti popisované navrhovatelem nemohou proto představovat porušení volebního zákona a tedy ani volební vadu, která by mohla mít objektivní příčinnou souvislost s výsledky voleb. Tvrzená účelovost postupu starostky je opět vedena v rovině nijak nepodložených domněnek.

V návrhovém bodě 2) navrhovatel namítá porušení § 25 odst. 5 ZVZO nedoručením hlasovacích lístků některým občanům řádně a včas před konáním voleb s tím, že vyškrtnutým 26 občanům nebyly hlasovací lístky doručeny vůbec. Jak již bylo uvedeno, ne každé porušení volebního zákona představuje volební vadu, navíc takovou, která by mohla mít vliv na

platnost voleb. Nedoručení lístků některým voličům jistě může nastat, např. v důsledku organizačního pochybení, je to však situace snadno napravitelná přímo ve volební místnosti. Je běžnou a obecně známou praxí, že osobám, kterým nebyly doručeny hlasovací lístky nebo je nemají u sebe, jsou k dispozici hlasovací lístky přímo ve volebních místnostech.

V návrhovém bodě 3) navrhovatel namítl úmyslné pochybení okrskové volební komise při sčítání platných hlasů, když do zápisu o výsledku voleb neuvedla počet neplatných hlasů, případně hlasovacích lístků, čímž mohla poškodit navrhovatele. Ve smyslu ust. § 42 odst. 2 ZVZO není údaj o počtu neplatných hlasů povinným údajem zápisu o průběhu a výsledku hlasování. Proto nemůže jít o volební vadu. Možnost poškození navrhovatele tímto způsobem je zcela hypotetickým tvrzením.

Skutečnosti uvedené v návrhovém bodě 4) již byly zohledněny v argumentaci uvedené k návrhovému bodu 1) c), čímž má krajský soud tento poslední návrhový bod za vypořádaný.

Na základě shora uvedeného krajský soud podle ust. § 90 odst. 3 s.ř.s. návrh, jímž se navrhovatel domáhal vyslovení neplatnosti voleb do Zastupitelstva obce Karlova Studánka, jako nedůvodný zamítl.

O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle ust. § 93 odst. 4 s.ř.s., které určuje, že ve věcech volebních nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** přípustné opravné prostředky (§ 104 odst. 1 s.ř.s.).

Toto usnesení nabývá právní moci vyvěšením na úřední desku Krajského soudu v Ostravě (§ 93 odst. 5 s.ř.s.).

V Ostravě dne 6. listopadu 2014

Mgr. Jiří Gottwald

předseda senátu